

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(м. Полтава, 27–28 квітня 2021 року)

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Білоруський торговельно-економічний університет
споживчої кооперації**

**Карагандинський економічний університет
Казспоживспілки**

Таджицький державний університет комерції

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 27–28 квітня 2021 року)

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 339:004.738.5(063)
М52

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, директор навчально-наукового інституту бізнесу та сучасних технологій ПУЕТ;

П. Ю. Балабан, к. е. н., професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

О. М. Михайленко, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. В. Лісця, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Полтава, 27–28 квітня 2021 року). – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 254 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-410-9

У матеріалах XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку торговельної сфери й інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережевих операторів, проблем маркетингу та менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу й торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості та конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-410-9

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021

**Высшее учебное заведение Укоопсоюза
«ПОЛТАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ЭКОНОМИКИ И
ТОРГОВЛИ» (ПУЭТ)
Белорусский торгово-экономический университет
потребительской кооперации
Карагандинский экономический университет
Казпотребсоюза
Таджикский государственный университет коммерции**

СЕТЕВОЙ БИЗНЕС: СТАНОВЛЕНИЕ, ПРОБЛЕМЫ, ИННОВАЦИИ

**МАТЕРИАЛЫ
XI МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
ИНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦИИ**

(г. Полтава, 27-28 апреля 2021 года)

**Полтава
ПУЭТ
2021**

УДК 339:004.738.5(063)
С33

Распространение и тиражирование без официального разрешения Высшего учебного заведения Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли» запрещено

Редакционная коллегия:

А. А. Нестуля, д. и. н., профессор, ректор Высшего учебного заведения Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли» (ПУЭТ);
А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент кафедры товароведения, биотехнологии, экспертизы и таможенного дела, директор учебно-научного института бизнеса и современных технологий ПУЭТ;
П. Ю. Балабан, к. э. н., профессор, заведующий кафедрой предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
В. И. Мисюкевич, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
Ю. В. Иванов, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
Е. Н. Михайленко, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
В. В. Лисица, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ.

Сетевой бизнес: становление, проблемы, инновации : материалы XI Международной научно-практической интернет-конференции, (г. Полтава, 27–28 апреля 2021 года). – Полтава : ПУЭТ, 2021. – 254 с. – Текст на укр., рус., англ. языках.

ISBN 978-966-184-410-9

В материалах XI Международной научно-практической интернет-конференции рассмотрены актуальные проблемы развития сетевого бизнеса в Украине и зарубежных странах в условиях глобальных экономических изменений.

Научные исследования авторов направлены на выяснение современного состояния и перспектив дальнейшего развития торговой сферы и других видов экономической деятельности, трансформационных процессов в потребительской кооперации, структурных изменений рынка под влиянием сетевых операторов, проблем маркетинга и менеджмента торговых предприятий, выявление аспектов инновационного развития сетевого бизнеса и торговли и проблемных вопросов подготовки специалистов торговли, качества и конкурентоспособности товаров в глобальной экономике.

УДК 339:004.738.5(063)

*Материалы печатаются в авторской редакции языками оригиналов.
За изложение, содержание и достоверность материалов несут
ответственность авторы.*

ISBN 978-966-184-410-9

© Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли», 2021

2. <https://www.bcg.com/publications/2019/boost-global-economy-5-trillion-dollar-support-women-entrepreneurs.aspx>

А. О. Брацун, асистент
ПУЕТ, м. Полтава

ПЕРЕХІД НА ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ – МАЙБУТНЄ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

COVID-19, без сумніву, викликав значні зміни в повсякденному житті у всьому світі, деякі з яких, ймовірно, збережуться. І одна з галузей, на яку найбільше впливають тенденції, пов'язані з COVID – це роздрібна торгівля.

Нинішній спалах коронавірусу (COVID-19) безперечно вплине на звичайних роздрібних продавців, змушуючи покупців віддавати перевагу онлайн-покупкам. Важливо зрозуміти, як буде розвиватися роздрібна торгівля на різних ринках протягом наступних п'яти років.

Більшість ритейлерів розглядають цифрову трансформацію як центральну частину своїх планів на майбутнє. Підприємства усвідомлюють, що інвестиції в цифрові технології матимуть вирішальне значення для забезпечення їх достатньої гнучкості, щоб впоратися з майбутніми збоями, а також пристосуватися до сьогоденної поведінки споживачів.

Хоча криза прискорила перехід на цифрові ресурси, а онлайн-продажі ростуть, очікується, що до 2024 року більшість покупок все ще буде відбуватися офлайн.

Цифровий маркетинг – це просування товарів або брендів з використанням електронних пристроїв або Інтернету. Цінність ритейлу в цифровому зрізі полягає в розширенні можливостей прийняття найбільш ефективних рішень.

Цифрова трансформація в роздрібній торгівлі відбувається в трьох ключових областях: бізнес-моделі, обслуговування клієнтів і бізнес-процеси. Власники бізнесу, управлінський персонал і фахівці розуміють, що вже неможливо утримувати позиції на ринку в умовах зростаючої конкуренції без використання сучасних технологій. Цифрові канали роздрібною торгівлі можуть завжди залишатися життєздатними, виконуючи функції, що скоро-

чують пошук кінцевого користувача, час очікування реалізації продукції, зберігання, доставку та інші витрати. Це прямо впливає на реальні комерційні угоди та постійну взаємодію з клієнтом. Споживачі використовують такі цифрові ресурси буквально для всього – перегляду і пріоритетності категорій, порівняння цін, пошуку конкретних продуктів і аналізу вартості альтернативних, – надаючи тим самим веб-сайту можливість впливати на прийняті ними рішення.

Споживчі пріоритети різко змінилися, і покупці хочуть не просто зручності при здійсненні покупок, вони хочуть, щоб їх переваги були глибоко зрозумілі і враховані автоматично. І найкращий спосіб зробити це сьогодні – використовувати надійні дані і правильні технології.

Варто назвати переваги роздрібних технологій.

По-перше – це рентабельно. Технології допомагають знизити вартість виробництва, логістики та навіть підтримувати відносини з клієнтами.

По-друге – значна економія часу. Добре спроектована система може виконувати складні обчислення за частки секунди, робити прогнози, підтверджувати замовлення, повідомляти клієнтів, коли їх покупка була доставлена, і будь-яку кількість інших операцій, виконання яких потребує незліченних годин для людей.

По-третє, роздрібні технології можуть автоматизувати повторювані рутинні операції з мінімальною участю людини.

Крім того, добре розроблені програми не залишають місця для людської помилки. Вони скрупульозні, невтомні і з радістю витратять стільки понаднормових годин, скільки потрібно.

Також, технології не беруть відпусток і працюють цілодобово, без вихідних, при відносно невеликих витратах на обслуговування.

На найвищому рівні цифрова трансформація означає використання технологій для створення бізнес-інновацій, які змінюють правила гри (будь-то за допомогою людей або процесів), які руйнують існуючі галузі або створюють абсолютно нові.

Отже, в 2021 році основними тенденціями роздрібних технологій будуть автоматизація, оптимізація, оптимізовані опера-

ції, цифрова трансформація, менша залежність від людської праці.

Від винаходу першого касового апарату в 1883 році до штрих-кодів і методів відстеження запасів в 1974 році – це перші кроки в роздрібній торгівлі по адаптації до поведінки споживачів за допомогою технологій. Світові події назавжди змінили індустрію роздрібної торгівлі.

Сьогодні клієнти проводять набагато більше часу в Інтернеті, і тому проекти цифрової трансформації, що розвиваються, тепер є головним пріоритетом.

Криза поки не закінчилася. Тому, прийшов час подумати про майбутнє і підготуватися роздрібній торгівлі до відновлення, перетворень і росту. Тепер це є необхідністю, тому що перетворення краще, ніж вимирання.

*У. У. Ишанова, к. э. н., доцент;
З. А. Джураева, магистрантка
ИЭТ ТГУК, г. Худжанд*

ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА

На современном этапе экономического развития, государственные и местные органы власти имеют важное значение для развития отдельных отраслей и регионов. Однако, конкурентоспособность эффективно развивающихся отраслей в условиях глобализации все в большей степени определяются интеллектуальным потенциалом, высококвалифицированной рабочей силой, современным менеджментом, организационными механизмами, обеспечивающими инновационное развитие регионов.

Несмотря на то, что конкурентоспособность представляет собой совокупность всех составляющих ромба, обычно один из факторов может служить импульсом для развития отдельных отраслей. В экономически развитых странах, импульсом для создания новых отраслей служат родственные отрасли, высшие учебные заведения.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇН СВІТУ: СУЧАСНИЙ СТАН І ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ 5

<i>Абдугаффоров А., Мамаджанов Ф. Ф.</i> Стратегическое управление в условиях современной экономики	5
<i>Алиджанов Д. А., Шаропов М.</i> Теоретические аспекты импортозамещающего экономического роста.....	8
<i>Алиева Г. И.</i> Конкурентоспособность как основа управления развитием региона	12
<i>Аминова Ф. М.</i> Роль промышленного потенциала Согдийской области в развитии национальной экономики	15
<i>Ахмедова З. А., Олимова Ф. А.</i> Социально-экономическое развитие региона (туристический аспект).....	18
<i>Ахмедова З. А., Олимова Ф. А.</i> Состояние и перспективы развития промышленного предпринимательства в республике Таджикистан.....	21
<i>Бабаджанов Д. Д., Ахророва Н. Р.</i> Роль строительных услуг в современной мировой экономике	24
<i>Бобоев Г. Г.</i> Роль женщин-предпринимателей на рынке труда в странах Центральной Азии	28
<i>Брацун А. О.</i> Перехід на цифрові платформи – майбутнє роздрібної торгівлі.....	32
<i>Ишанова У. У., Джураева З. А.</i> Повышения конкурентоспособности экономического потенциала региона.....	34
<i>Комарова Г. Б., Ишанова У. У.</i> Теоретические основы развития экспортного потенциала национальной экономики....	38
<i>Куканов С.</i> Развитие банковской системы как основа экономики государства	41
<i>Любимов М. О., Назарова О. С., Новошицкий А. В.</i> Проблемы гармонізації системи публічних закупівель в Україні зі стандартами ЄС.....	45

<i>Негматуллоев М.</i> Роль и назначение международных стандартов бухгалтерской отчетности	48
<i>Овсієнко А. М.</i> Малий та середній бізнес у структурі суб'єктів господарювання: тенденції розвитку	52
<i>Стеценко В. В., Максимчук П. В.</i> Актуальні аспекти гендерної нерівності: причини та наслідки для сучасної економіки	54
<i>Тухсанбоева Х. М.</i> Теоретические основы зонирования и мониторинга социально-экономического развития региона.....	57
<i>Фісанович О. К., Логвин М. М.</i> Рекреаційний потенціал Полтавського регіону та особливості його використання в туризмі	61
<i>Шалева О. І.</i> Сучасні тенденції розвитку мобільної комерції	63
<i>Шубіна Л. Ю., Чорна Т. О.</i> Шляхи забезпечення продовольчої безпеки України.....	67
<i>Юрко І. В., Кийко А. І.</i> Використання соціальної складової в проектах торговельного підприємництва	71

СЕКЦІЯ 2. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТОРГІВЛІ 75

<i>Газибеков С. А., Абдусаттарова Р. Ш.</i> Проблема дефицита квалифицированных кадров в Республике Таджикистан	75
<i>Азимов А. Дж., Ахмедов К. А.</i> Актуальность подготовки высококвалифицированных специалистов на рынке труда Таджикистана.....	79
<i>Джабборов А. А., Абдузхурова З. Б.</i> Анализ изучения языков программирования в современных условиях.....	82
<i>Есенбаева Г. А., Какенов К. С.</i> Качество образования в вузе как объект управления и оценки.....	85
<i>Іванов Ю. В.</i> Конкурентоспроможність закладів вищої освіти України	88
<i>Панфилова М. В., Саидова З. З., Абдуганиев Ш. К.</i> Цифровая экономика в образовании Республики Таджикистан	90

СЕКЦІЯ 3. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ПІД ВПЛИВОМ МЕРЕЖЕВИХ ОПЕРАТОРІВ. СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ ЯК МЕРЕЖЕВА СИСТЕМА ТОРГІВЛІ.....94

<i>Балабан П. Ю., Балабан М. П.</i> Соціальна орієнтація і прибуткова діяльність споживчої кооперації в умовах конкуренції.....	94
<i>Балабан П. Ю., Балабан М. П., Курлейко Б. А., Твердохліб С. Ф.</i> Кооперативний рух в глобалізованій економіці	97
<i>Деценя С. А., Яцевич Н. В.</i> Инновационная деятельность организации: сущность и особенности осуществления в торговой деятельности потребительской кооперации Республики Беларусь.....	100

СЕКЦІЯ 4. МАРКЕТИНГ І МЕНЕДЖМЕНТ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ 103

<i>Vlasenko V. A., Bondar-Podgurska O. V., Paintsil Isaac</i> Features of functioning of corporate governance system in Ghana in the context of market transformations	103
<i>Власенко В. А., Коваленко О. М.</i> Особливості процесу управління конкурентоспроможністю торговельних підприємств в умовах ринкових трансформацій.....	106
<i>Kostov Ivan</i> The impact of liquidity on profitability in Bulgarian automotive sector.....	110
<i>Макарова Н. Н.</i> Оценка факторов внешней и внутренней среды организации	114
<i>Макарова Н. Н.</i> К вопросу о разработке стратегии деятельности организации торговли.....	117
<i>Пивоварська К. С.</i> Деякі проблеми впровадження україномовних версій сайтів інтернет-магазинів	120
<i>Raykov, E.R.</i> Possible variations in assessing company's market value in terms of the required rate of return	122
<i>Трайно В. М.</i> Послуга як складова товару.....	125
<i>Філіна С. В., Валієва Д. М., Майборода О. В.</i> Теоретичні аспекти стратегічного управління підприємством в умовах активного впливу зовнішнього середовища	127

<i>Філіна С. В., Дудка Н. Ю., Гребенюк Д. С.</i> Поняття і роль системи управління кар'єрою управлінського персоналу підприємства як частини системи управління персоналом.....	131
<i>Філіна С. В., Лукіна О. О., Супруненко А. Є.</i> Теоретичні аспекти управління персоналом підприємства.....	134
<i>Шимановська-Діанич Л. М., Філіна С. В., Корецька Н. В.</i> Теоретичні аспекти управління розвитком підприємства.....	137

СЕКЦІЯ 5. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МЕРЕЖЕВОГО БІЗНЕСУ ТА ТОРГІВЛІ 141

<i>Гурская С. П., Михарева В. А.</i> Правовые вопросы 141	141
деятельности интернет-магазинов в Республике Беларусь	
<i>Іщейкін Т. Є., Місюкевич В. І.</i> Перспективи розвитку електронної торгівлі в умовах пандемії COVID-19	144
<i>Каримов И. И.</i> Оптимизация демографических моделей в размещении сетевого бизнеса и торговли в СНГ	148
<i>Каримова И. И.</i> Особенности современной политики социальной инфраструктуры в условиях трансформационного периода.....	151
<i>Краус К. М., Краус Н. М.</i> Стиль поведінки покупців покоління бейбі-бумерів, X, Y, Z в сучасній електронній комерції	155
<i>Латинова П. О., Панфилова М. В., Саидкамолова Ш. Э.</i> Развитие сетевой торговли в условиях рыночной экономики	160
<i>Лісіца В. В.</i> Напрями розвитку логістичної діяльності мережевого ритейлу за сучасних умов.....	163
<i>Михайленко О. М., Кобилко С., Нонік В.</i> Рітейл під час пандемії	166
<i>Олексин І. І.</i> Напрями цифровізації українського ритейлу	169
<i>Почоева М. А., Абдурахмонов М. Н.</i> Поддержка сектора малого бизнеса со стороны правительства РТ	173
<i>Садыкова Г. И.</i> Специфические особенности услуги общественного питания в условиях инновационного развития рынка услуг	177
<i>Саидова З. З.</i> Информационное общество и мировоззренческая культура личности	180

СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВАРІВ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ 184

<i>Ковачевич М. М.</i> Торговый баланс и прямые иностранные инвестиции в Болгарии в условиях COVID-19.....	184
<i>Абдуганиев Ш. К., Панфилова М. В.</i> Особенности развития рынка туристических услуг в Республике Таджикистан	187
<i>Гайденок Є. Ю.</i> Класифікація факторів конкурентоспроможності української медової продукції на ринках світу.....	190
<i>Дробиш Л. В., Карпенко Ю. В.</i> Якість туристичних послуг як чинник прибутковості туристичних підприємств	193
<i>Єдіна А. В., Капліна А. С.</i> Хостел-мережі – альтернатива традиційним засобам розміщення в Україні.....	197
<i>Звягольська І. М.</i> Вплив водного фактору на стан здоров'я подорожуючої людини: медико-мікробіологічні аспекти.....	200
<i>Какенов К. С., Есенбаева Г. А.</i> Основные направления развития информационного обеспечения стандартизации в РК	204
<i>Карабаева А. Е.</i> Продовольственная безопасность и её состояние в условиях глобальной пандемии	207
<i>Каримова Б. Н.</i> Определение кислотности хлеба различных производителей	211
<i>Карпенко В. Д.</i> Управління якістю як основа конкурентоспроможності закладу готельно-ресторанного бізнесу.....	214
<i>Кобищан Г. Д., Басова Ю. О., Губа Л. М.</i> Інновації в текстильному виробництві	218
<i>Косирнікова В. Ю., Капліна А. С.</i> Якість надання послуг – фактор привабливості туристичного комплексу в Черкасах....	222
<i>Мороз С. Е., Калашиник О. В., Кириченко О. В.</i> Тенденції ринку ламінованого підлогового покриття в Україні	225
<i>Нижзов Д. С.</i> Управление конкурентоспособностью супермаркетов экспертным методом.....	229

Ткаченко А. С. Застосування біодеградабельних матеріалів для пакування харчових продуктів	233
Телеген Д. Е., Какенов К. С. Развитие системы менеджмента РК – основа повышения глобальной конкурентоспособности.....	236
Файзиева А. Т. Роль и значение агропромышленных предприятий в развитии национальной экономики Республики Таджикистан	240
Шуканов П. В., Харенко К. Є., Стешіна Е. І. Сучасні особливості та перспективи розвитку туризму у Чернівецькій області	243
Юдічева О. П. Значення сортового аромату винограду для ідентифікації вина.....	246

Наукове видання

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

Головна редакторка *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 14,8.
Тираж 8 пр. Зам. № 189/1878.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*